

ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ. ಅದಲ್ಲದೆ, ವಿಫಲತೆಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಫಲತೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಾಗಬಲ್ಲವು ಎಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಂತರಿಕ ಯಶಸ್ಸು ಎಂದರೆ, ತೃಪ್ತಿ, ಸಮಾಧಾನ, ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮನೋಭಾವ ಮುಂತಾದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಂತರಿಕ ಯಶಸ್ಸು. ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸವೇ ಮಾನವನ ನಿಜವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಇವುಗಳೇ ನಮಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಹೊರಗಿನ ಏರುಪೇರುಗಳು, ಸೋಲುಗೆಲುವುಗಳು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕದಡಲಾರವು, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸಲಾರವು. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ - ಇಂಥ ಮಾನಸಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಥ ದುರ್ಭರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅವರನ್ನು ವಿಚಲಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಆದ್ಯತೆ. ಅವರು 'ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆ'ಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅದೃಷ್ಟ, ದುರದೃಷ್ಟಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಜೀವನಾದರ್ಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಹ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ವಿಫಲತೆಯ ಕೊರಗಿನಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶೋಷಣೆ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನೇ. ತನ್ನ ಸಹಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನು ಎಸಗುವ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಹೇಳತೀರವು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವೆಲ್ಲ ಇಂಥ ಘೋರ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದೈಹಿಕ ಹಿಂಸೆಗಿಂತ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ಬಾಳನ್ನು ಅಸಹನೀಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ, ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಶೋಳಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಸಹಾಯಕ ಮಂದಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಶೋಷಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಸಹವರ್ತಿಗಳು ಎಸಗುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಅಗೌರವ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನವಜೀವಿತದ ಕರಾಳ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಛಲ ನಮ್ಮೊಳಗಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹಿರಿಯರು, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ, ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಇತರರ ನೆರವಿಗೆ ಧಾವಿಸುವುದೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇತರರಿಗಾಗಿ ಜೀವನ

ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕೋಟಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನವೊಂದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇತರರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು, ಇತರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜೀವಿಸುವುದು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ನೂರಾರು ಜನ ಸೇವಾಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೂ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜ್ಯೋತಿಃಪುಂಜರಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಒಬ್ಬರು ಆಗಬಾರದೇಕೆ?

ಪ್ರಪಂಚವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಗಾಢವೂ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಆಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ, ವೇದಾಂತದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ, ಉಪದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಬಾಳಿನ ಸಮಗ್ರತೆ' ಎಂಬುದೇ ಅದು. ಈ ವಿಶ್ವದ ಒಂದು ಕಣವೂ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ, ಚಲಿಸಲಾರದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದ ಹೊರತು, ಯಾವ ಬಗೆಯ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರವೂ ಜನಾಂಗೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಕುಚಿತ ಭೂಮಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕಲಾರದು ಎನ್ನುವುದು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವನೆಯೂ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ತನಕ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಇಡೀ ಮಾನವತೆಯನ್ನೇ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು, ಅಖಂಡ ಜೀವನವನ್ನೇ ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾಗಬೇಕು. -ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಯಾರೋ ಕೇಳಿದರು, “ನೀವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಏಕೆ?” ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ನಾವು ಧಾರ್ಮಿಕರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಕುರುಹು ಏನೆಂದರೆ ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತರಾಗಿರುವುದು. ಪೆಚ್ಚುಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇರಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಎಂದಿಗೂ ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಗುರುತ್ವಲ್ಲ.” ಸಾತ್ವಿಕತೆ ಎನ್ನುವುದು ಆನಂದದಾಯಕ. ಸಾತ್ವಿಕರಾದವರು ನಗುನಗುತ್ತ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಗೊತ್ತೇ? ಅಂಥವರನ್ನು ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಬಾಂಗ್ಲಾ ಪಾಂಚ್’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ‘ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಚಿ’ ಎಂದರ್ಥ. ಬಂಗಾಳಿ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ‘ಚಿ’ ನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಅದು, ಹ್ಯಾಪುಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜನ ಹೀಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಅವರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಂಕಟ, ದುಗುಡ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ, ಹಾಗೆ ಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರು ಯಾವತ್ತೂ ಪೆಚ್ಚುಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯದೈವವಾದ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೇ. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನಗುತ್ತ, ಆಟವಾಡುತ್ತ, ಕುಣಿಯುತ್ತ, ನಾಟಕವಾಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರು ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಅವರು ಬೇಸರದ ಮುಖವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಾತಂಜಲ ಯೋಗಸೂತ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: **ಸತ್ವಶುದ್ಧಿ-ಸೌಮನಸ್ಯ-ಏಕಾಗ್ರ-ಇಂದ್ರಿಯಜಯ-ಆತ್ಮದರ್ಶನಯೋಗ್ಯತ್ವಾನಿ ಚ** (೨:೪೭) ಆತ್ಮದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸತ್ವಶುದ್ಧಿ, ಸೌಮನಸ್ಯ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಜಯ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ‘ಸೌಮನಸ್ಯ’ ಎಂದರೆ ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತರಾಗಿರುವುದು.

‘ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದ’ ದಲ್ಲಿ ‘ನಗು’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹುಡುಕಿನೋಡಿ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸಲವಾದರೂ ಅದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಭಕ್ತರನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ‘ವಚನವೇದ’ವನ್ನು ಓದಿದಾಗ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಡನೆಯೇ ತುಂಬಾ ಉನ್ನತಸ್ಥಿತಿಗೂ ಅವರು ಏರುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಯೋಗಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ‘ಸೌಮನಸ್ಯ’ ಎಂಬ ಗುಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೇದಗಳು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ‘ಅಮೃತಸ್ಯ ಮತ್ತಾ’ - ಅಮೃತಮತ್ತರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಂಕಟ, ದುಃಖಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮದು ಆನಂದಸ್ವರೂಪ. ಹೀಗಾಗಿ ಸದಾ ನಾವು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿರಬೇಕು. ಒಳಗೆ ಏನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಹೊರಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಎಂದರೆ ಬರಡು ಬಾಳಲ್ಲ. ಭಗವಂತ ಸಜ್ಜಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ. ಆತನ ಆನಂದಾಂಶದ ಅನುಭೂತಿಯು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಅಂತಹ ಆನಂದಸ್ವರೂಪರು. ಅವರ ಆದರ್ಶ ನಿದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಆನಂದದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಉಲ್ಲಾಸಮಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ಕಡಲನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಹಾಸ. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ನಗು, ಪರಿಹಾಸ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಆನಂದದ ಕಲಶವೊಂದನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಂದೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ಜಗನ್ಮತೆಯಾದ ಕಾಳಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು: “ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನನ್ನು ಒಣ ವೇದಾಂತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡ” ಎಂದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ನಾವು ಆನಂದವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ, ಹೊರಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇರಬಲ್ಲೆವು, ಹರ್ಷದಿಂದ ಬದುಕಬಲ್ಲೆವು.

ವೇದಾಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? ‘ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯಂ, ಜಗನ್ನಿಥ್ಯಾ’ ಎಂದು. ಅಂದರೆ ಜಗತ್ತು ಭ್ರಮೆ, ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮಹಾನ್ ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ತುರಿಯಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ‘ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯ, ಜಗತ್ತೂ ಸತ್ಯ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮರೂಪವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ‘ಜಗತ್ತು ಸತ್ಯ’ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಏರಿದರೆ, ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಆನಂದಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪು ಇದನ್ನೇ ‘ಆನಂದಮಯ ಈ ಜಗದ್ವೈದ್ಯ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ‘ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: **ನಗುವುದು ಸಹಜ ಧರ್ಮ, ನಗಿಸುವುದು ಪರಧರ್ಮ | ನಕ್ಕು ನಗಿಸುವುದು ಅತಿಶಯದ ಧರ್ಮ** || ನಾವು ನಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಾವೂ ನಕ್ಕು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕೇಂದೇ ಭರ್ತ್ಯಹರಿ ತನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯಶತಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ‘ಹಸಿತಮಪಿ ಶೂನ್ಯಮೇವ’ ಎಂದು. ಇದರ ಅರ್ಥ, ಹೊರಗಡೆ ನಕ್ಕರೂ, ಒಳಗಡೆ ಬರೀ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಎಂದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಅಂಥವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಗಗನಸಖಿಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಗುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ವೃತ್ತಿಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ದುಃಖದುಮ್ಮಾನಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ, ಏನೋ? ಆದರೂ ಅವರು ನಗುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಮೇಲೆ ಅದೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಗುನಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಳಗೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ! ಅಂತಹ ನಗು ಬರಿಯ ತುಟಿಯ ನಗು. ಹಾಗೆ ನಗುವವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೊರಗೆ ಆನಂದವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ನಟನೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಒಳಗೆ ಆನಂದದಿಂದಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆನಂದವು ಒಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೂ ಒಬ್ಬರು.

ಈಗ ನಾವು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಗೆ ನಗಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೇಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೂ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಕೈ ಮುರಿಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನೇ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, “ದೇವರು ಕೈಮುರಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?” ಎಂದು. ನಮಗೆ ಕೈ ಅಥವಾ ಕಾಲು ಮುರಿದರೆ, ದೇವರಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ದೇವರ ಅವತಾರವಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೇ ಕೈಮುರಿದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆಯೇ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಚಮತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಾರೆ. “ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರೀ ಕಾಲುಪೆ, ತೊರೆ, ಕೆರೆ, ಬಹಳ ಅಂದರೆ, ನದಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರು, “ಹಾಗಾದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪುನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, “ಇದು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ. ಇಲ್ಲಿನ ನೀರು ಉಪ್ಪಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.